

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 8 (2382)

LSMU ir Kauno klinikų savaitraštis. 2023 m. vasario 22 d.

ISSN 1648-620X

Universitete iškilmingai pažymėta Vasario 16-oji

T. Bulvičiaus nuotr.

Vasario 15 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendruomenė tiesiogiai ir virtualiai būrėsi iškilmėms. Mokomojo laboratorinio korpuso Z. Januškevičiaus salėje vyko iškilmingas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tarybos ir senato posėdis, skirtas Vasario 16-ajai – Lietuvos valstybės atkūrimo dienai – paminėti.

Rasa Masiokaitė

LSMU Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus Išorinės komunikacijos specialistė

Nuskambėjus „Tautiška giesmė“, kurią atliko akademinis choras „Neris“, pradėdama iškilmės, LSMU senato pirmininkė prof. Jūratė Macijauskienė priminė: Vasario 16-oji mū-

sų Universitetui svarbi ir kaip Lietuvos valstybės atkūrimo diena, ir kaip ištakų – Lietuvos universiteto – įkūrimo diena, žyminti lietuviško aukštojo mokslo pradžią Lietuvoje.

„Praėjusiais metais šios datos šimtmetį trys Kauno universitetai minėjo susivieniję prasmingiems darbams. Šiandien pradedame naują šimtmetį“, – pažymėjo Senato pirmininkė. »2

Valstybės atkūrimo dienos proga – garbingas apdovanojimas prof. V. Lesauskaitei

Vasario 16-ąją Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda įteikė valstybės apdovanojimus už nuopelnus Lietuvai ir už jos vardo garsinimą pasaulyje. Tarp apdovanotųjų – Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) prorektorė mokslui prof. habil. dr. Vaiva Lesauskaitė: profesorei įteiktas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžius.

Aukštu apdovanojimu prof. V. Lesauskaitė įvertinta už mokslinius darbus, akademinę ir ekspertinę veiklą, už išskirtinio tarptautinio pripažinimo sulaukusius inovatyvius genetinius, epidemiologinius tyrimus.

„Išskirtinis gebėjimas atlaikyti visas negandas, nepalūžti ir vis iš naujo pakilti – iš svetimųjų prispaudo,

karo sugriovimų, pasitaikančių abejonių – ne tik žymi Lietuvos praeitį, bet ir skatina mus žengti pirmyn. Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad šiame kelyje mūsų šalis gali kliautis kūrybingais, ryžtingais ir laisvę mylinčiais žmonėmis“, – sakė šalies vadovas.

Prezidento teigimu, didžiausio dėkingumo nusipelnė išskirtinės as-

menybės, kurios nesitenkina dabartimi ir atkakliai kuria mūsų visų bendrą ateitį. Savo gabumus, jėgas ir laiką skirdamos Lietuvos naudai bei jos žmonių gerovei, jos plečia visų mūsų galimybių ribas.

Lietuvos Respublikos
Prezidento kanceliarijos
inf. ir nuotr.

Universitete iškilmingai pažymėta Vasario 16-oji

1 » Linkėjimuose – istorija, šventės prasmė ir kvietimas ateičiai

LSMU tarybos pirmininkas Gintaras Skorupskas į Universiteto bendruomenę kreipėsi ištarme, kurioje apmąstė Vasario 16-osios prasmę:

„Tarp daugelio iškilų ir garbingų istorijos datų Vasario 16-oji visoms lietuvių kartoms buvo ir bus tautos gyvybingumo ir dvasinio tvirtumo šventė. Kita vertus, šią Vasario 16-ąją Lietuvos universitetui Kaune – šimtas pirmieji metai. Šias datas vienija akademinės bendruomenės ir universitetų indėlis kuriant ir stiprinant Lietuvos valstybingumą.“

Vasario 16-oji – puiki proga distelėti į vertybes, kurios lemtiniais tautai apsisprendimo metais tapdavo nacijos ir piliečių egzistencijos pagrindu, puiki proga patikrinti savo matus, atskirti esminius dalykus nuo neesminių, susitelkti pagrindiniam Universiteto tikslui – puoselėti ir ugdyti sveiką ir išsilavinusią visuomenę. Tik išsilavinusi ir sveika visuomenė yra ekonomiškai stipri, demokratiška ir laisva“, – kalbėjo G. Skorupskas.

LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis sveikinimo kalboje pabrėžė įspūdingą Universiteto pažangą:

„Visada verta atsigręžti į istoriją ieškant tam tikrų paralelių su šiandiena. Atkuriai Lietuvos valstybei šiandien – 105 metai. Vienas amžius ir penkeri metai – tarytum nedidelis laiko tarpsnis. Vis dėlto atkreipime dėmesį – koks tai dinamiškas laikotarpis, kokie pokyčiai įvyko per tą laiką vien mūsų Universitete, kaip augo ir brendo akademinė bendruomenė, fakultetai, keitėsi studijų programos, išaugo mokslo institutai ir mokslininkų vykdomų projektų mastai. Universitetas tapo tarptautiškas.“

Vasario 16-oji mums – itin prasminga: tai didžiulis kreditas mums visiems, Valstybei ir Universitetui. Dėkoju visiems kolegoms, Mokytojams, kurie padėjo stiprius pamatus tam, kad Universitetas sėkmingai prisitaiko, plėtojasi ir auga netgi globalių iššūkių ir sukrėtimų laikais“, – pažymėjo LSMU rektorius.

LSMU Studentų atstovybės prezidentas Margiris Alesius studentus kvietė įprasminti save Lietuvoje: „Šiandien mūsų Universiteto pavadinime svarbiausias žodis

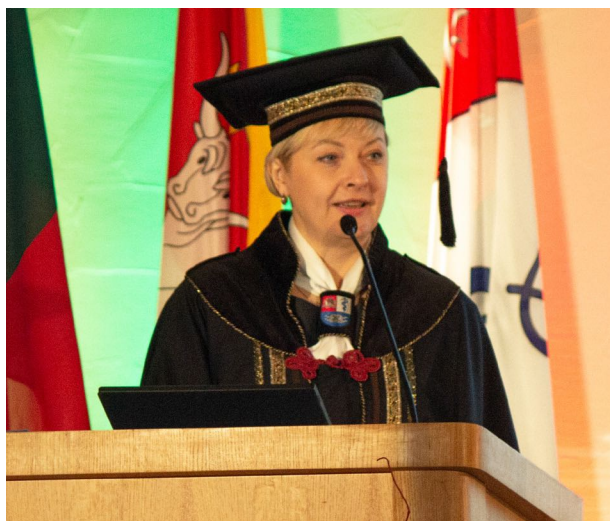
■ LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis.

■ LSMU senato pirmininkė prof. Jūratė Macijauskienė.

■ LSMU tarybos pirmininkas Gintaras Skorupskas.

■ LSMU MA VSF dekanė prof. dr. Ida Liseckienė.

■ LSMU SA prezidentas Margiris Alesius.

yra – Lietuvos. Vasario 16-oji – neapaprastas kultūrinis pamatas mums visiems. Mums, studentams, reikėtų nepamiršti: nors gyvename globalioje visuomenėje, mūsų prioritetas turėtų būti darbas Tėvynei.

Mes, LSMU studentai, galiausiai visi pasieksime pagrindinį tikslą: tapsime Lietuvos sveikatos ateitimi. Visus kviečiu atrasti, įprasminti save ir likti Lietuvos istorijoje. Auginkime savo valstybę kartu“, – kalbėjo M. Alesius.

Šiūmetis pranešimas: kaip prieš šimtmetį valdytos „limpamosios ligos“?

Kaip ir kasmet, Universitete tęsiama graži tradicija – Vasario 16-ajai skirtame iškilmingame posėdyje skaitomas pagrindinis pranešimas, skirtas istorinėms paralelėms, kai prisimenant Valstybės ir Universiteto ištakas, aptariama įvairių sveikatos priežiūros sričių raida, įžvelgia-

ma sąsają su šiandiena, lyginami laikotarpiai, požūriai, rezultatai.

Šiomet garbė skaityti tokį pranešimą teko praėjusių metų lapkritį kadenciją pradėjusiai LSMU Medicinos akademijos Visuomenės sveikatos fakulteto dekanai prof. dr. Idai Liseckienei. Dekanė apžvelgė profilaktinės medicinos raidą Lietuvoje.

Pokaris po Pirmojo pasaulinio karo Lietuvoje buvo epidemijų laikotarpis. Iš Rytų plito „limpamoji liga“ – dėmėtoji šiltinė, tapusi viena pagrindinių mirties priežasčių. Ja Kauno regione anuomet sirgo net 27 proc. gyventojų, dideli buvo ir sergamumo venerinėmis ligomis skaičiai. Kokiomis priemonėmis siekta suvaldyti infekcijų protrūkių? Pasak pranešėjos, nemažai to meto priemonių atliepia ir šias dienas.

1918 m. vasario 16-ąją atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, pradėta rūpintis ir gyventojų sveikatos rei-

kalais. Buvo kuriama įstatymų bazė, struktūra, pradėti kaupti ir analizuoti duomenys, vykdyta sergančių izoliacija, vakcinacija, pasitelktos mobiliosios medikų komandos. Į visuomenės šviečiamąją veiklą aktyviai įsijungė tuometės Ligoninių kasos.

Buvo sudaryta Sveikatos komisija – gydytojas, kunigas, „papildomai kooptuoti du farmacininkai“ – kuo ne šiandienos daugiadalykė komanda? Antroji ryški sąsaja su šiomis dienomis – dokumentas, įvardijantis, ką turėtų daryti tuometis apskrities gydytojas.

Ilgame funkcijų sąrašas – ne vien terapinės veiklos: „apskrities gydytojas prižiūri visų apskrityje esamų ligoninių, „aptiekių“ ir visų kitų medicinos-sanitarijos įstaigų veiklą, veda sąrašus, prižiūri veikimą kitų gydytojų, felčerių, laikinai, iki nėra paskirti atskiri gydytojai, eina teismų, mokyklų ir kalėjimų gydy-

tojo pareigas, <...> rūpinasi apsaugoti apskrities gydytojus nuo limpamųjų ligų, išleidžia taisykles, prižiūri maitinimo produktų išdavimo tvarką <...>“.

„Akivaizdu, jog kaip anuomet, taip ir šiais laikais gydytojui patikima ištis itin daug funkcijų“, – palygino pranešėja.

Trečioji šias dienas primenant paralelė – griežti izoliacijos reikalavimai užkrečiamųjų ligų epidemijų akivaizdoje. „Dėl kultūros stokos mūsų piliečiai negali suprasti limpamomis ligomis sergančių izoliacijos būtinumo“, – konstatavo tuometio Sveikatos departamento Sanitarijos skyriaus vadovė gydytoja Vanda Tuomenienė.

1933 m. priimtame „Su apkrciamomis ligomis kovoti įstatyme“ nurodytos taisyklės LSMU bendruomeni vaizdžiai priminė nesenas COVID-19 pandemijos valdymo ir ribojimų dienas.

Prof. dr. I. Liseckienė pranešime apžvelgė profilaktinės medicinos raidą ir tobulėjimą iki pat šių dienų.

Įdomu tai, jog šalia tuomečių kruopščiai pieštuku, tušinuku braižytų sveikatos profilaktikos lentelių, diagramų medikai nepamiršdavo ir lietuvių kalbos „profilaktikos“ – kolegoms teikdavo taisyklingos profesinės lietuvių kalbos vartosenos pavyzdžių.

Šventinė tradicija – turtinga meno programa

Šventinės iškilmės vainikavo LSMU tautinių šokių ansamblio „Ave Vita“ ir tautinių šokių kolektyvo „Džigūnas“ šventinis koncertas.

T. Bulvičiaus nuotr.

I Stažuotė Pastero institute

LSMU Virškinimo sistemos tyrimų instituto Klinikinės ir molekulinės gastroenterologijos laboratorijos ketvirto kurso doktorantė Darja Nikitina atliko stažuotę viename prestižiškiausių Europos mokslo institutų – Pastero institute Paryžiuje. Doktorantė dalijasi savo patirtimi ir įspūdžiais.

Darja Nikitina

Bioinformatikos laboratorijos
jaunesnioji mokslo darbuotoja

1887 m. pasterizacijos ir vakcinų nuo juodligės bei pasiutligės atradėjas Lui Pasteras įkūrė institutą, kuriame dirbo ir gyveno. Kartu su L. Pasteru institute dirbo mokslininkai – Alphonse Laveran, Ilya Mechnikov, Jacques Monod, Francois Jacob ir kiti. Per visą instituto egzistavimo istoriją jo mokslininkai gavo net 10 Nobelio premijų, paskutinė buvo suteikta 2008 m. už ŽIV virusų, sukeliančių AIDS, atradimą.

Institutas yra suskirstytas į 13 padalinių, dirba per 2000 mokslininkų. Be klasikinių krypčių, tokių kaip mikrobiologija ar imunologi-

ja, institute įkurti ir naujos krypties padaliniai, kurie užsiima sintetine ar skaičiuojamąja biologija. Be to, institutas suteikia paramą startuoliams kurti. Įdomu tai, kad tokią paramą gali gauti ne tik mokslininkai, turintys didelę patirtį, bet ir ambicingi doktorantai, kupini išskirtinių idėjų.

Instituto darbuotojai turi galimybę kelti kvalifikaciją pačiame institute. Kiekvienais metais rengiama daugybė kursų darbuotojams, pradedant nuo statistikos ir programavimo, baigiant mikrobiologijos kursais. Kiekvienas padalinys turi ir savo išskirtinių renginių. Pavyzdžiui, skaičiuojamosios biologijos padalinys, kuriame atlikau stažuotę, kiekvieną savaitę rengė atvirus pranešimus, per kuriuos buvo galima išgirsti vie-

tnių mokslininkų ir kviestinių svečių iš kitų Prancūzijos ar užsienio institutų pranešimus.

Įspūdį paliko ir vietinė padalinio konferencija, skirta kolegoms susipažinti ir bendradarbiavimui skatinti. Konferencijoje teko išklaušyti ir Thomo Bourgerono, kurio vadovaujama grupė nustatė pirmąsias monogenines mutacijas, susijusias su autizmu, pranešimą.

Stažuotės metu buvau įtraukta į du projektus. Pirmas projektas buvo skirtas storosios žarnos vėžiui ir mikrobiotos sąsajai su imuniniais žymenimis. Vėžiniai susirgimai yra viena opiausių sveikatos apsaugos sistemos problemų ir pastarųjų metų studijos rodo, kad mūsų organizme randamos bakterijos

vaidina svarbų vaidmenį arba atspindi įvykusius pokyčius organizme. Šias žinias siekiama panaudoti ne tik fundamentiniam supratimui apie mūsų sveikatą, bet ir ieškant naujų diagnostikos ir prognozavimo biožymenų.

Antrasis projektas nagrinėjo kūdikių iš Centrinės Afrikos Respublikos bakterinę žarnos ir burnos kolonizaciją. Nepakankama mityba sudaro daugiau nei 40 proc. pasaulinio vaikų mirtingumo lygio. Tačiau tyrimuose pabrėžiama, kad nepakankama mityba negali būti siejama tik su maisto trūkumu. Ankstyvas aplinkos poveikis vaidina svarbų vaidmenį ligos patogenezėje. Lėtinis plonosios žarnos uždegimas, atsirandantis dėl pa-

kartotinio poveikio mikrobiologiškai užterštoje aplinkoje, lemia žarnyno mikrobiotos pokyčius, dėl ko atsiranda žarnyno atrofija, galiausiai sukelianti maistinių medžiagų malabsorbciją ir nepakankamą atsaką į gyvas oralines vakcinas. Tai gi ši studija turėtų padėti suprasti mikrobiotos skirtumus tarp kūdikių su pakankamu ir nepakankamu maistinių medžiagų įsisavinimu bei taip pat prisidėti prie sveikatos apsaugos gerinimo.

Nuoširdžiai dėkoju LSMU Virškinimo sistemos institutui bei LSMU Erasmus+ programos organizatoriams už suteiktą finansinę paramą. Tikiu, kad naujos žinios ir įgūdžiai pasitarnaus vykdant mokslinius darbus LSMU.

Vasario 16-oji Kauno klinikų Neuroreabilitacijos skyriuje

Rūta Bučinskaitė

Kauno klinikų Reabilitacijos klinikos
ergoterapeutė

Justinas Marcinkevičius yra pasakęs: „Neliks nei duonos su druska, bet liks tėvynė.“ Juk čia yra mūsų namai, čia tėvynė – mūsų motina ir mokytoja.“

Vasario 16-ąją skyriaus kolektyvas (gydytoja rezidentė, ergoterapeutė ir pagalbini personalas) keliaudamas per palatas su patriotine muzika dalijo pacientams Lietuvos trispalves, sveikinimų atvirukus ir gardesius.

Visi pacientai mojavo savo vėliavėlėmis ir dalijosi atsiminimais apie šią šventę. Buvo labai smagu pajusti pacientų meilę tėvynei.

Pats ruošimasis šiai šventei reiškia didelę meilę ir pagarbą Tėvynei Lietuvai.

Vasario 16-oji – išskirtinė diena mūsų tautai ir valstybei. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba savo posėdyje paskelbė „atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę“.

Vasario 28 15:00

LIETUVOS MEDICINOS IR FARMACIJOS ISTORIJOS MUZIEJUS

MUSAEUM HISTORIAE MEDICINAE ET PHARMACIAE LITUANIAE

LSMU EMANUELIO LEVINO CENTRAS

2023 m. vasario 28 d. 15 val.,
Emanuelio Levino centre

Viliaus Grabausko „REFORMŲ VERPETUOSE“ knygos pristatymas

Tobulėjant technologijoms, daugiau galimybių išsaugoti vaisingumą

Susirgus sunkia liga ar taikant agresyvių ligos gydymą, gali iškilti reprodukcinės sveikatos sutrikimų, lemiančių nevaisingumą arba vaisingumo funkcijos sutrikimus. Tobulėjant medicinai, atsiranda vis daugiau galimybių išsaugoti vaisingumą. Kalbėdama apie vaisingumo išsaugojimo svarbą jauniems žmonėms, Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos Reprodukcinės medicinos centro vadovė doc. Eglė Drejerienė pabrėžia, kad neretai žmonės, neturintys galimybės susilaukti vaikų, patiria didelį stresą ir tai yra stiprus emocinis sukrėtimas. „Skačiuojama, kad apie 50 proc. moterų ir 15 proc. vyrų, nebegalintys susilaukti vaikų, tai įvertina kaip didžiausią gyvenimo krizę. Tačiau medicinos pažanga eina į priekį, todėl atsiranda naujų metodų, galinčių padėti išsaugoti vaisingumą“, – pabrėžia gydytoja akušerė ginekologė.

Nuotrauka – Shutterstock ID 1193897125

■ Eglė Drejerienė.

Docente, kodėl reikia kalbėti apie vaisingumo išsaugojimą?

Vaisingumo sutrikimai sukelia didelį psichologinį diskomfortą. Dažniausiai juos nulemia onkologinių, reumatologinių ar autoimuninių ligų agresyvus gydymas, kuris gali sutrikdyti lytinių ląstelių gamybą kiaušidėse ir sėklidėse (reprodukcinuose organuose). Šiuo metu klatingas ligas galima diagnozuoti anksčiau, o gydant pasiekiami gerų rezultatų, bet dažnai pritaikytas agresyvus gydymas pažeidžia reprodukcinę audinių funkciją. Pacientai įveikia šias ligas, tačiau jiems pasveikus turime pasirūpinti jų gyvenimo kokybe, o vaisingumas yra vienas iš jos rodiklių. Kalbėti apie vaisingumo išsaugojimą reikia, nes vis sparčiau tobulėja jo išsaugojimo paslaugos, procedūros ar chirurginės intervencijos, kurios įgalina funkcionuoti reprodukcinis audinys arba panaudoti lytines ląsteles.

Kokioms visuomenės grupėms aktualus vaisingumo išsaugojimas?

Remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijomis, gebėjimas susilaukti vaikų aktualiausias jauniems reprodukcinio amžiaus žmonėms. Tačiau reikėtų nepamiršti ir vaikų bei paauglių. Nors jie ir negali nuspręsti, ar planuos bei norės susilaukti vaikų ateityje, bet jie taip pat serga sunkiomis ligomis, kurios gydomos cheminiais vaistais, spinduliuote ar panašiais metodais. Jie paveikia reprodukcinę sistemą vaikystėje bei bręstant, todėl apie vaisingumo išsaugojimą vaikams ir paaugliams taip pat reikėtų pagalvoti.

Reprodukcinę sistemą gali paveikti ne tik onkologinės, bet ir autoimuninės ligos, pavyzdžiui, sisteminė raudonoji vilkligė, kuri gydoma agresyviais vaistais, trikdančiais vaisingumo funkciją. Taip pat kraujo ligos, gydomos kaulų čiulpų transplantacija, prieš kurią skiriama

chemoterapija. Vaisingumui įtakos turi ginekologinės ligos, pavyzdžiui, endometriozė, abipusiai kiaušidžių augliai. Su šiomis problemomis susiduria ir pacientės, kurioms gresia priešlaikinis kiaušidžių išsekimas.

Vaisingumo išsaugojimu domisi ir moterys, neplanuojančios gimdyti jauname amžiuje dėl karjeros, mokslo ar kitų socialinių veiksnių. Jos gali savo lytines ląsteles užšaldyti ir panaudoti vėlesniame amžiuje, pavyzdžiui, 40, 42 ar 45 metų.

Kur reikėtų kreiptis, norint pasirūpinti vaisingumo išsaugojimu?

Pirmiausia apie vaisingumo išsaugojimą reikėtų pasitarti su pagrindinę ligą gydančiu gydytoju arba šeimos gydytoju, o vėliau kreiptis į centrus, kurie teikia lytinių ląstelių bankų paslaugas. Technologijos, naudojamos saugoti lytinėms ląstelėms ar reprodukciniam audiniams

ir atlikti pagalbinį apvaisinimą, labai panašios. Tokias paslaugas dažnai teikia pagalbinį apvaisinimą atliekančios įstaigos.

Koks vaisingumo išsaugojimo kelias?

Vaisingumo išsaugojimo būdai vyrams ir moterims yra skirtingi. Norint išsaugoti moterų vaisingumą, gali būti naudojamos medikamentinės priemonės, slopinančios kiaušidžių veiklą gydymo metu. Taip pat chirurginės intervencijos, kai kiaušidės mažajame dubenyje yra pakeliamos ir taip išvengiama žalojančio spinduliuotės poveikio. Per pastarąjį dešimtmetį išstobulintas ne tik moteriškųjų lytinių ląstelių, bet ir kiaušidžių audinio šaldymas. Atšildžius lytinių ląstelių banke saugomas kiaušialąstės jos gali būti panaudotos pagalbiniam apvaisinimui. Užšaldžius kiaušidės audinį ir vėliau po atšildymo jį transplantuoti išlieka savaiminio (natūralaus) pastojimo galimybė. Pasaulyje po kiaušidžių audinio autotransplantacijos jau gimė daugiau nei 200 vaikų. Prieš moteriškųjų lytinių ląstelių paėmimą turi būti skiriamas gydy-

mas vaistais, o, norint užšaldyti kiaušidžių audinį, reikalinga chirurginė intervencija. Pats seniausias vaisingumo išsaugojimo būdas – embrionų kūrimas ir saugojimas. Nors jis geriausiai ištirtas mokslininkų, tačiau šis būdas turi daugiausiai prieštarų nuomonių visuomenėje, atsižvelgiant į etinius klausimus.

Siekiant išsaugoti vyriškas lytines ląsteles, atliekamas jų užšaldymas ir jos laikomos lytinių ląstelių banke, kol prireiks. Tačiau vyrai, kuriems atliekamas lytinių ląstelių užšaldymas, turi būti lytiškai brandūs.

Sudėtingesnė situacija dėl berniukų, kurie dar nėra lytiškai subrendę. Dėl nebrandumo negalima užšaldyti ejakulato, todėl yra taikoma eksperimentinė metodika – sėklidžių audinio paėmimas, užšaldymas ir saugojimas. Tobulėjant kamieninių ląstelių medicinai, artimiausiu metu būtų šioje svarbioje srityje tikimasi ryškaus proveržio.

Docentė priduria, kad šiandien vaisingumo išsaugojimo paslaugos yra nekompensuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF).

Kauno klinikų inf.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų
darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai,
mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128

Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

| RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Raminta NAGELYTĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos
skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

All about studies at LSMU – in Higher Education Fair in Dublin

The Lithuanian University of Health Sciences representatives participated in the annual Higher Education Fair, organized by the Dublin International Foundation College (hereinafter – DIFC) on 9–10 February 2023.

Agnė Jašauskaitė

International Programme
Coordinator, International
Relations and Study Center

About 30 educational institutions from the United Kingdom and Ireland took part in the event, among them LSMU, the University of Debrecen and Charles University were the only institutions outside these countries. The main goal was to provide DIFC students with the opportunity to communicate directly with the representatives of universities, to know better application requirements and supply more information on studies abroad.

LSMU has been successfully cooperating with The Dublin International Foundation College (DIFC) for several years. The college has a one-year study program for students from countries outside the EU which helps them to reach the education level needed for applying to major European universities.

LSMU representatives have been given the opportunity to do university presentation for DIFC students. International programme coordinator Agnė Jašauskaitė has presented LSMU infrastructure, study programmes, and student life to the participants of the Higher Education Fair. LSMU 5th year Odontology student Abdullah Majid Abdullah Alzaki shared his experience and counselled prospective students during Higher Education Fair.

Prospective students have ac-

tively communicated with our University representatives, asking questions about study quality at LSMU, the competencies of the professors, the microclimate in the groups, extra-curricular activities, psycho-

logical help and career opportunities after graduation. During the Fair at LSMU stand participants were interested in the entrance exam to LSMU requirements, and how to prepare better for studies. They co-

uld get the newest informational brochures about university infrastructure and study programmes, and LSMU souvenirs.

Collaboration between LSMU and DIFC has proved already fruit-

ful: the increase of awareness in Ireland of LSMU English-taught Medicine, Nursing, Physiotherapy, Odontology and Pharmacy study programmes; students trust our university and its study quality.

Sveikatos
DIENOS 2023PARODA
Vasario 24–26 d.
ŽALGIRIO ARENA

Vasario 24–26 dienomis Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos specialistai dalyvaus parodoje „**Sveikatos dienos 2023**“.

Parodos metu turėsite galimybę ne tik susipažinti su klinikos veikla ir paslaugomis, bet ir sudalyvauti Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos specialistų vedamose paskaitose.

Vasario 24 d. (penktadienį) 2 Seminarų salė, 0 a.

13.00–13.30 val. Pagalbinis apvaisinimas. Ką gali šiuolaikinis mokslas?
13.30–14.00 val. Vaisiaus tyrimai: ar „PRISCA“ ir NIPT gali pakeisti ultragarsinį tyrimą?

Vasario 25 d. (šeštadienį), VIP seminarų salė, 0 a.:

16.00–16.30 val. Vyresnėms moterims sunkiau susilaukti vaikų. Ar verta atidėlioti motinystę?
16.30–17.00 val. Gimdymas be iššūkių: ar tai įmanoma?

Vasario 26 d. (sekmadienis), 2 Seminarų salė, 0 a.:

12.00–12.30 val. Nesusilaukiame vaikų. Ar tai nuosprendis?
12.30–13.00 val. Ar visada nėštumas ir gimdymas teikia vien džiaugsmą?

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS, kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas, SKELBIA VIEŠĄJĮ KONKURSAŲ EITI ŠIAS DĖSTYTOJŲ IR MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS:

MEDICINOS AKADEMIJOJE:**Farmacijos fakultete:**

■ **1 docento** (0,25 et., mokslo kryptis – farmacija, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedroje.

Medicinos fakultete:

■ **1 lektoriaus** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Akių ligų klinikoje.

■ **1 docento** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1892,64 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių), **1 lektoriaus** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1892,64 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **3 asistentų** (3 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1807,08 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Akušerijos ir ginekologijos klinikoje.

■ **1 docento** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 lektoriaus** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Anestezilogijos klinikoje.

■ **1 lektoriaus** (0,5 et., mokslo kryptis – biologija, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Biochemijos katedroje.

■ **1 asistento** (1,0 et., mokslo kryptis – biologija, atlyginimas 1740,96 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Histologijos ir embriologijos katedroje.

■ **3 docentų** (3 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1882,32 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Nefrologijos klinikoje.

■ **1 lektoriaus** (0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Šeimos medicinos klinikoje.

■ **1 profesorius** (1,0 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2160,0 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 lektoriaus** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1900,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaikų ligų klinikoje.

VETERINARIJOS AKADEMIJOJE:**Veterinarijos fakultete:**

■ **3 lektorių** (3 × 0,5 et., mokslo kryptis – veterinarija, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje.

Gyvūnų mokslų fakultete:

■ **1 lektoriaus** (1,0 et., mokslo kryptis – gyvūnų mokslai, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų institute.

Pretendentai turi atitikti pareigybės kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2020 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 134-04 patvirtintą kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybės nustatymo, konkursų į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką.

Papildomi kvalifikaciniai reikalavimai: 1. Turėti studijų dalykų „Socialinė farmacija“, „Sveikatos priežiūros pagrindai“, „Farmacinės veiklos pagrindai“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis patirties – docento pareigoms eiti Vaisių technologijos ir socialinės farmacijos katedroje. 2. Turėti galiojančią gydytojo oftalmologo medicinos praktikos licenciją – lektoriaus pareigoms eiti Akių ligų klinikoje. 3. Turėti galiojančią gydytojo anestezilogogo-reanimatologo medicinos praktikos licenciją, patirties vesti seminarus anestezilogijos-reanimatologijos rezidentūros studentams, skaityti paskaitas, vesti seminarus ir praktikos darbus Slaugos fakulteto bakalauro ir magistro studijų

studentams ir turėti: studijų dalyko „Anestezilogija ir reanimacija“ dėstyti studijų programos „Odontologija“ studentams patirties – docento pareigoms eiti, studijų dalyko „Anestezilogija ir skausmo gydymas“ dėstyti studijų programos „Medicina“ studentams patirties – lektoriaus pareigoms eiti Anestezilogijos klinikoje. 4. Turėti studijų dalyko „Biochemija“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis medicinos ir sveikatos mokslų srities studijų programose patirties, mokslinio darbo patirties – lektoriaus pareigoms eiti Biochemijos katedroje. 5. Turėti studijų dalykų „Histologija“, „Žmogaus histologija ir embriologija“, „Burnos ir bendroji histologija ir embriologija“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis Medicinos ir Odontologijos fakultetų studentams patirties, išmanyti histologinę techniką – asistento pareigoms eiti Histologijos ir embriologijos katedroje. 6. Turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją: gydytojo nefrologo – docento pareigoms eiti Nefrologijos klinikoje, Šeimos gydytojo – lektoriaus pareigoms eiti Šeimos medicinos klinikoje, vaikų ligų gydytojo ir vaikų gydytojo gastroenterologo – profesoriaus pareigoms eiti Vaikų ligų klinikoje, vaikų ligų gydytojo ir vaikų intensyvosios terapijos gydytojo lektoriaus pareigoms eiti Vaikų ligų klinikoje. 7. Turėti galiojančią veterinarijos praktikos licenciją ir: studijų dalykų „Propedeutika“, „Sudėtingesnių atvejų rentgenologinių vaizdų interpretavimas“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis Veterinarijos fakulteto studentams patirties, darbo su ultragarsu bei rentgenu patirties – lektoriaus pareigoms (0,5 et.) eiti; studijų dalyko „Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligos“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis Veterinarijos fakulteto studentams patirties, smulkiųjų gyvūnų pulmonologinių ir onkologinių susirgimų gydymo patirties – lektoriaus pareigoms (0,5 et.) eiti; studijų dalyko „Smulkiųjų gyvūnų chirurgija“ dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis Veterinarijos fakulteto studentams patirties, minkštųjų audinių chirurgo darbo patirties, darbo rentgenu diagnozuojant smulkiųjų gyvūnų susirgimus patirties – lektoriaus pareigoms (0,5 et.) eiti Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje. 8. Turėti studijų dalyko „Bendroji ir molekulinė genetika“ dėstyti žemės ūkio mokslų srities studijų programų studentams patirties bei patirties vykdyti genetinius tyrimus, susijusius su gyvūnų ūkinėmis savybėmis – lektoriaus pareigoms eiti Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų institute.

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus:

1. Prašymą leisti dalyvauti konkurse.
 2. Atestacijos kortelę pagal Universiteto patvirtintą formą.
 3. Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją.
 4. Gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymą (pagal *Europass* formą).
 5. Pastarųjų 5-erių metų publikacijų sąrašą (jei siekiama pirmą kartą Universitete eiti profesoriaus, docento, vyriausiojo mokslo arba vyresniojo mokslo, arba mokslo darbuotojo pareigas, teikiamas visų publikacijų sąrašas).
 6. Aukštojo mokslo baigimo, mokslo laipsnio, pedagoginio vardo dokumentų (su priedais) originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, gražinami) arba, jeigu dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro. Šis punktas Universitete jau dirbantiems darbuotojams yra netaikomas.
 7. Dokumentų, patvirtinančių pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, bus gražinti) arba, jei dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro.
 8. Gyvenamosios vietos ir elektroninio pašto adresą bei telefono numerį.
- Dokumentus pateikti **iki 2023 m. kovo 24 d.** Personalo tarnybai (I a., kab. Nr. 102), A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti: tel. 8 37 465415.

Prof. Rimantas Benetis, Rektorius

Skaudžią netekties valandą, mirus mamai, nuoširdžiai užjauname LSMU Anestezilogijos klinikos lektorę, gydytoją anestezilogę-reanimatologę dr. Jurgitą Borodičienę ir artimuosius.

LSMU Anestezilogijos klinikos kolektyvas

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Kovo 1 d. 15 val. LSMU MA vyresnioji mokslo darbuotoja dr. **Aistė Jakabsonė** LSMU Farmacijos fakulteto A-203 auditorijoje (Farmacijos fakultetas, 2 a., Sukilėlių pr., 13, Kaunas) skaitys viešąjį pranešimą „**Egzosomų, ektovezikulių ir kitų ląstelinės kilmės pūslelių reikšmė ir pritaikymas medicinoje**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

DISERTACIJOS GYNIMAS

Kovo 31 d. 10 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejuje (Rotušės a. 28, LT-44279 Kaunas), viešajame Odontologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Jelenos Gudač** daktaro disertacija „**Lyginamieji viršūninio apydančio būklės ir šaknų kanalų gydymo kokybės tyrimai, taikant kūginio pluošto kompiuterinę tomografiją bei skaitmeninę rentgenografiją**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002).

Mokslinė konsultantė – prof. dr. Vita Mačiulskienė-Visockienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002).

Odontologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. Kristina Lopatienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002).

Nariai:

prof. dr. Gintaras Juodžbalys (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002);

prof. dr. Dainius Razukevičius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002);

doc. dr. Saulius Drukteinis (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002);

prof. dr. Pedro de Sousa Gomes (Porto universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, odontologija – M 002).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslo centras

Kovo 31 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Mokomojo laboratorinio korpuso prof. K. Oželio vardo auditorijoje (Eivenių g. 4, LT-50162 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Kipro Pribuišo** daktaro disertacija „**Kiekybinės kalbos sutrikimų po onkologinių gerklų operacijų vertinimo sistemos sukūrimas**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinis vadovas – prof. habil. dr. Virgilijus Ulozas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. habil. dr. Limas Kupčinskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

doc. dr. Giedrė Bakšytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Elona Juozaitytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. habil. dr. Rimvydas Simutis (Kauno technologijos universitetas, technologijos mokslai, informatikos inžinerija – T 007);

doc. dr. Antoni Bruzgielewicz (Varšuvos medicinos universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslo centras

Balandžio 13 d. 15 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto prof. V. Lašo auditorijoje Nr. 212 (A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Eligijos Damaskienės** daktaro disertacija „**Eksperimentiniai dichloroacetato ir jo derinio su valpro rūgštimi farmakologinio poveikio vaikų glioblastomai tyrimai**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinis vadovas – prof. habil. dr. Donatas Stakišaitis (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Konsultantė – prof. dr. Ingrida Balnytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. habil. dr. Limas Kupčinskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

prof. dr. Elona Juozaitytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Vilmanė Borutaitė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

dr. Albertas Ulys (Nacionalinis vėžio institutas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

dr. Bartłomiej E. Kraziński (Varmijos Mozūrų universitetas (Lenkija), gamtos mokslai, biologija – N 010).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslo centras

Reflections on the Nature of "Help"

by W. David Harrison
(USA)

 28 FEBRUARY 4 P.M.

 SEMINAR AT LSMU
E. LEVINAS CENTRE
(V. PUTVINSKIO 14, KAUNAS)

OR

ZOOM: <http://bit.ly/3K6egFd>

"Help" is a widely used term whose meaning might appear to be self-evident. However, when considering help in difficult situations there are many layers of meaning and complexity. A critical element in the examination of help is the degree to which it is thought of as a relational endeavor and a process. In this brief talk I aim to offer some ways of thinking of help. I hope to stimulate discussion of how some of the themes in Levinas's work such as "immanence" and "other" can deepen our understanding and everyday practice of help. Or perhaps to re-frame it altogether.

DEPARTMENT OF
BIOETHICS

